

Helinä Kekin

Elämänpituinen tutkimusprojekti

”Olen halunnut lapsesta asti tietää ja selvittää näitä asioita”, kertoo kasvatustieteen maisteri Helinä Kekki, joka pro gradu -tutkielmassaan tutki hiitolaisien ja kurkijokilaisten evakkolasten koulutietä ja oman uran löytämistä. Kiinnostuksen karjalaisten kohtaloihin herätti oma tausta.

”Isäni on syntynyt Hiitolassa ja hänen puoleltaan koko sukuni on karjalaisia. Isäni nimi on Pauli Mikael Kekki.” Vaikka Kekki itse vietti lapsuutensa Nakkilan Kivialhossa, karjalaisuus oli läsnä. ”Lähes kaikki naapurini olivat karjalaisia. Näin olen elänyt ja kasvanut heidän ympäröimänä. Heidän tapansa ja kulttuurinsa ovat näin minulle tuttuja”, Kekki kuvaa.

Ennen tieteellistä tutkimustaan Helinä Kekki oli jo tehnyt 15 vuotta sukututkimusta Kekin suvusta. Hän on myös Kekkien sukuseuran perustaja. Sekä sukututkimus ja -seura ovat antaneet hänelle paljon: ”Tiedän jo eläneistä sukulaisistani ja olen myös tavoittanut paljon vielä elossakin olevia kaukaisempiakin sukulaisia. En oikeastaan ennen sukututkimuksen tekemistä tuntenut isäni serkkujakaan. Ainoastaan hänen sisaruksensa tiesin tai tunsin.”

Kiinnostuksesta omaan taustaan syntyi tutkielma

Kun Helinä Kekin oli aika tehdä pro gradunsa Turun yliopiston kasvatustieteelliseen tiedekuntaan, tuntui luontevalta ottaa tutkittavaksi aihe, joka liittyi karjalaisiin ja karjalaisuuteen. Tutkimuskysymyksensä hän rajasi talvi- ja jatkosodan takia evakkoon joutuneiden ihmisten sodan aikaisiin ja sen jälkeisiin elämäkokemuksiin.

Pääpaino hänen tarkastelussaan oli koulutuskokemuksissa ja karjalaisessa kulttuuri-identiteetissä. Millaisena entiset evakkolapset siis kuvasivat opintaipaleensa ja miten he kokivat karjalaisuutensa?

Vaikeasta alusta huolimatta evakoilla oli mahdollisuus kouluttautua pitkälle, huomasi Helinä Kekki tutkimuksessaan.

”Tutkimustulokset osoittavat, että sota-ajasta johtuneesta peruskoulutuksen häiriinty-

misestä huolimatta kaikilla oli mahdollisuudet koulutukseen. Tutkimusjoukon jäsenillä usealla oli tilaisuus suorittaa jopa keskikoulu aina lukiota myöten. Pohjakoulutuksesta huolimatta tähän tutkimukseen osallistuvilla oli myös mahdollisuus hankkia ammatillinen koulutus tai pätevyys nuoruus- tai aikuisiässä”, tiivistää Kekki tuloksiaan.

Monelle tutkimukseen osallistuneista myös yhteiskunnan vaurastuminen toi lapsena kovia kokeneille paremman tulevaisuuden. ”Vaikka he ovat kokeneet sota-aikaan liittyvät pulavuodet, on Suomi ollut jo vauraampi heidän astuessaan yhteiskunnalliseen vastuuseen”, Kekki kuvaa.

Kekki huomasi myös, että karjalaisuus on säilynyt vahvana.

”He [siirtokarjalaiset] pystyvät elämään valtakulttuurissa, mutta tarpeen mukaan tuntevat olevansa kuin kotonaan myös

omassa karjalaisessa kulttuurissaan. He samaistuvat siirtokarjalaisiin yhteisten kokemusten avulla. He kaipaavat entistä kotiseutuaan ja erityisesti sen luontoa. He haluavat pysyä karjalaisina niin kauan kuin elävät.”

Ei tutkimusta ilman tarinoita

Tutkimuksensa Kekki teki haastattelemalla Hiitolassa ja Kurkijoella syntyneitä. Heidän tavoittamisensa ei kuitenkaan ollut helppoa.

”Mieluusti olisin ottanut haastateltaviksi 20-luvun lopulla syntyneitä, mutta en oikein löytänyt tai saavuttanut heitä. Heillä olisi ollut enemmän muistikuvia. Näin valitsin sitten 1930-luvun alussa syntyneitä karjalaisia”, kertoo Kekki.

”Otin yhteyttä Hiitolan ja Kurkijoen karjalaseuroihin. Heidän kauttaan sain joiden-

kin henkilöiden yhteystietoja. Tarkoitukseni oli haastatella 10 henkilöä. Kun haastatteluini venyivät usein jopa 5 tuntia pitkiksi, 6 henkilöä haastateltuani professorini oli sitä mieltä, etten voi, tai saa, haastatella tämäntyyppiseen tutkimukseen enempää henkilöitä.”

Kuusi haastateltavaa olikin sopivasti, sillä kuten Kekki toteaa: ”Tutkimukseni oli laadullinen tutkimus, jossa yritetään lähinnä ymmärtää asioita.” Tällöin olennaista ei ole niinkään tutkittavien suuri määrä kuin se, miten hyvin heidän kertomuksiaan pystyy tarkastelemaan ja havainnoimaan.

Jotta niin voisi tehdä, haastattelut piti ensin kirjoittaa puhtaaksi. Kekki kuvaa työmäärää: ”Haastattelujen purkaminen eli paperille kirjoittaminen oli aikaa vievää työtä. Usein yhden viisituntisen haastattelun purkaminen vei yhden viikon aikaa.”

Helinä Kekkiä kuitenkin kannusti aiheen merkitys: ”Minusta on tärkeää, että näitä asioita talletetaan muistiin ja tutkitaan.”

Lapsena alkanut kiinnostus karjalaisuuteen ei ole herpaantunut: ”Pikkuhiljaa pala palalta ovat asiat lokahtaneet kohdilleen. Olen edelleen sillä tiellä, eikä varmaan loppua ole näkyvissä.”

Niina Lehmusjärvi

Hiitola-säätiön seminaarin pääesiintyjä ”apujoukkoineen”: KM Helinä Kekki sekä miehenä Kari Kangasniemi ja tyttärensä Katarina Kangasniemi.

Tässä lehdessä

Nuori nainen kiinnostui suvustaan ja kävi kesällä tutustumassa paikkoihin Kurkijoella.

Eveliinan matka Kurkijoelle

kulki pitkin kuoppaisia ja kapenevia teitä. Paljon löytyi, vielä jäi etsittävääkin.

sivu.....5

Kirjoita joulusta 1942!

Etsimme joululehteen muistelmia jatkosodan joulusta 1942 kotoa Kurkijoelta tai Hiitolasta tai evakkopaikasta.

Tarkemmin asiasta sivulla3

Pankkikriisi on tuttu sana nykypäivän uutisten kuuntelijoille. Mutta on sitä osattu ennenkin.

Kari Kaijo kirjoittaa millainen

Pankkikriisi Kurkijoella

tapahtui 1930-luvulla.

Kriisistä lisää sivulla10

Toimitus on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-14,

Seuraavat lehdet ilmestyvät 19.10., 2.11. ja 16.11.

Kädentaidot olennainen osa perinnettä

Kurkijoki-säätiön juuri päättyneen Perinne eläväksi -hankkeen tiimoilta on lehdessämme ollut useita juttuja perinteiden merkityksestä ja niiden tallentamisesta. Haluan tässä nostaa esille Karjalan Liitonkin tämän vuoden teemana olevat karjalaiset kädentaidot, jotka kuuluvat olennaisena osana karjalaiseen perinteeseemme. Ennenhän monet käyttötavarat, vaatteet, koristeet ym. tehtiin kotona itse alusta asti. Monet tuotteet ovat toki arjen ahkerassa käytössä kuluneet loppuun, mutta varmasti vielä löytyy vanhoja vaatteita ja asusteita, mattoja, liinoja, puutöitä jne. Voipa joku vanha taidonnäyte olla vielä käytössäkin.

Toivoisinikin, että te lukijamme katselisitte ympärillenne ja omalta osaltanne keräisitte tietoa karjalaisesta käsityö- ja kädentaitoperinteestä, niin neule- ja virkkaustöistä kuin myös esimerkiksi kankaista ja vaatteista sekä muista tekstiileistä, matoista ja erilaisista miesten käsityöistä. Nykyisillä välineillä käsityöperinteen tallentaminen on helppoa esimerkiksi valokuvien avulla.

Kun käsityöt tallennetaan tällä tavoin, ei kenenkään tarvitse luopua rakkaasta muistosta, mutta valokuvan välityksellä muutkin saavat mahdollisuuden ihailla menneiden polvien taitoja. Näin tieto myös säilyy tallessa ja

sitä on mahdollista haluttaessa hyödyntää. Perinteisten työtapojen tallentaminen videon muotoon puolestaan antaa jälkipolville ainutlaatuisen tilaisuuden nähdä itse taitaja työnsä ääressä.

Kuten kaiken perinteen tallentamisessa, myös käsityöperinteen tallentamisessa on tärkeää kertoa riittävät taustatiedot: käsityön nimi, tekijä, valmistusaika ja -paikka, valmistustekniikka ja käyttötarkoitus samoin kuin käsityöhön mahdollisesti liittyvä tarina.

Valokuvia on hyvä ottaa useita monesta eri kuvakulmasta, myös työn nurjalta puolelta tai alapuolelta sekä lähikuvia yksityiskohdista. Näin on mahdollista myöhemmin selvittää esimerkiksi työn valmistustekniikka.

Viime vuosina myös nuori polvi on alkanut kiinnostua perinteisistä kädentaidoista. Mitä enemmän on tallennettua tietoa perinteisistä työmenetelmistä ja vanhoista taidonnäytteistä, sitä paremmin voimme siirtää kädentaitoja eteenpäin uusille sukupolville ja tarjota heille mahdollisuuden luoda uutta vanhan perinteen pohjalta.

Tehdään yhdessä käsityöperinne eläväksi!

Anna-Maija Nurminen-Lempinen
valtuuskunnan puheenjohtaja

Kuolleita

Rakas Äitini

Tyyne Rauha Havukainen

* 11.07.1917 Kurkijoki
† 03.09.2012 Loimaa

Äiti on maailman kaunein sana.
Äiti on parhain lohduttaja.
Silloin kun maailma syrjäi lasta,
Äiti ei lakkaa rakastamasta.
Äiti on taivaan kirkkain tähti,
silloin kun täksi lähti.

Kiittäen ja kaivaten
Ritva ja Terjo
Erkki-veli perheineen
Velivainajan perhe
Muut omaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 22.9.2012 Loimaalla läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos myös kaikille äitiäni hoitaneille.

Rakas Äitimme ja Mummimme

Aini Kaarina KARPPINEN

o.s. Kopsa

* 6.8.1933 Kurkijoki
† 9.9.2012 Punkaharju

Jäi sydämesi kaipuu Karjalaan,
sinne viestin kesäkodin enkelit nyt
viedä saa.
Sinä aina autoit ja ahersit
ja paljosta huolta kannoit.
Me kiitämme lämmöllä kaikesta
ja siunaamme muistoasi kaunistaa.

Kerttu-äiti
Annukka ja Pasi
Sanni, Matti ja Eliel
Juhani
Tapani ja Tiia
Matti ja Liisa
Tiina
Elina ja Joni
Mikko
Anne ja Tapio
Mari ja Olli
Samuli, Satu ja Helmi
Juha ja Pirkko
Päivi ja Harri
Eero, Anni ja Kaisa
Sukulaiset ja ystävät

Siunaus Savonlinnan Talvisalon kappelissa 6.10.2012
klo 13.00. Muistotilaisuuden vietämme läheisten kesken.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Raija Laaksonen, Marjaliisa Laine,
Lauri Pölkki, Antti Sahla, Tero Vehviläinen ja Marja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa, puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi, kurkijokelainen1@gmail.com

Avoimna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 80 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalko 60 senttiä/mm + alv 23 %

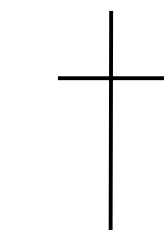
Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 44 euroa
6 kk 25 euroa
Pohjoismaat 49 euroa
Muualle 57 euroa
Tilinumero:
FI 12523900 40000897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Rakkaamme

Aune Ester PIRINEN

o.s. Kantanen

* 20.1.1924 Joroinen
† 29.8.2012 Espoo

Päätyi pitkä kaari elon,
väsynyt on saanut levon.
Nuku unta rauhaisaa.

Äitiä, mummia
ja isomummia
kiittäen ja kaivaten

Tapani
Merja perheineen
Kari perheineen
Heidi perheineen
Arto perheineen

Siunaus toimitettu.
Lämmin kiitos osanotosta.

Nimi-päivät

viikko 40

pe 5 Inkeri, Inka
la 6 Pinja, Minttu
su 7 Pirkko, Pirjo, Piritta,
Pirita, Birgitta

Viikko 41

ma 8 Hilja
ti 9 Ilona
ke 10 Aleksis, Aleksis
to 11 Otso, Ohto
pe 12 Aarre, Aarto
la 13 Taina, Tanja, Taija
su 14 Elsa, Else, Elsi

Viikko 42

ma 15 Helvi, Heta
ti 16 Sirkka, Sirkku
ke 17 Saana, Saini
to 18 Satu, Sade, Luukas

Hartaus sunnuntaille
7.10.2012
19. sunnuntai helluntaista

Huomaa ja välitä

Tuli puhelu - mutsille. Eräs ihminen oli löytänyt kännykän, ja osoiteluettelosta löytyi nimi "mutsi". Hän soitti tähän numeroon ja kertoi löydöstään. Tuossa vaiheessa kännykän omistaja ei vielä tiennyt kadottaneensa kännykkäänsä. Mutsi haki puhelimen. Löytäjä ei halunnut mitään löytöpalkkiota. Sen sijaan hän pyysi, että kännykän omistajalle kerrottaisiin, miten kännykkä on löytynyt. Hän toivoi, että kännykän omistaja seuraisi hänen esimerkkiään ja näkisi vaivaa vastaavassa tilanteessa. Hän itse sai palkkioksi hyvän mielen.

Leiririppikoululainen tuli aamupalalle, teki eväsläipiä ja lähti pois. Kesken lipunnoston hän alkoi syödä eväitään. "Ketä se haittaa", hän vastasi ihmettelyyn toiminnastaan. Hänen oli vaikea tunnistaa sitä, että hänen käyttöksensä vaikutti myös toisiin leiriläisiin. Leirielämän yhteinen rytmi tuntui hänestä vieraalta ja kahlitsevalta. Eikö hän saakaan elää omaan tahhtiinsa?

Jeesus opetti toisesta ihmisestä välittämistä. Hän halusi avata meille näköalan Jumalan rakkauteen ja siitä heijastuvaan toinen toisistaan huolehtimiseen. Niin kuin Jumala rakastaa meitä, meidän tulee rakastaa toisiamme.

Tapasin maahanmuuttajan. Oletin, ettei hän ole kristitty, sillä hän on kotoisin alueelta, jolla kristittyjä on varsin vähän. Keskustelu paljasti arveluni vääräksi. Kerroin olevani pappi. Hän siirtyi ikkunan ääreen ja osoitti kädellään kohti kirkon tornia. "Onko tuo sinun kirkkosi", hän kysyi englanniksi. Vastasin myöntävästi. Olimme löytäneet sydämen tason, kaksi toisilleen outoa kristittyä katsomassa kohti kirkkoa. Nyt hän tietää, ettei hänen tarvitse olla yksin. Ovi seurakunnan keskelle on auki. Hän voi tulla mukaan ja löytää hengellisen paikkansa vieraan kulttuurin keskellä.

Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toistanne. Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne." (Joh. 13:34-35)

Heikki Sariola

Heikki Sariola on Kurikan seurakunnan kirkkoherra.

Muista surussa Kurkijoki-adressilla

hinta 8 €, saatavissa toimituksesta

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700

Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

PALVELEMME

Ma - Pe 9 - 17

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Murteella

Mitä seuraavat murre sanat tarkoittavat? Tarkasta tietosi takasivulta.

1. Linkiveitsi
2. Luukka
3. Patatti
4. Puljonki
5. Raikku
6. Sirkki
7. Turvikas
8. Uutti
9. Vihko
10. Vontkehtia

Perjantai 05.10.2012 Sinun säädöksesi antavat minulle ymmärrystä./ Sen tähden minä vihaan kaikkia valheen teitä! Ps. 119:104

Lauantai 06.10.2012 Jeesus sanoi fariseuksille: ”Sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. Niinpä Ihmisen Poika on myös sapatin herra.” Mark. 2:27-28

Sunnuntai 07.10.2012 Jeesus sanoo: ”Minä annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toinen toistanne.” Joh. 13:34 Virsi 448:3 Toistemme kuormaa kannamme./ Todistus yhteinen/ kuuluttaa kaikkien maailmaan/ kiitosta Kristuksen.

Maanantai 08.10.2012 Anna minulle ymmärrystä noudattaa lakiasi./ olla sydämeistäni sille kuuliainen. Ps. 119:34

Tiistai 09.10.2012 Onnellisia ovat ne, joiden vaellus on nuhteetonta./ ne, jotka seuraavat Herran lakia. Ps. 119:1

Keskiviikko 10.10.2012 Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva. Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen. Room. 10:9-10

Torstai 11.10.2012 Sinun liittäsi on ihmeellinen./ siksi minä tahdon us-

kollisesti pysyä siinä. Ps. 119:129

Perjantai 12.10.2012 Kunpa kulkuni olisi vakaa./ kunpa aina seuraisin sinun määräyksiäsi!!/ Kun pidän käskysi silmiäni edessä./ en joudu häpeään. Ps. 119:5-6

Lauantai 13.10.2012 Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen. Onhan kirjoitettu: ”Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.” Room. 10:12-13

Sunnuntai 14.10.2012 Jeesuksen sanat kuultuaan jotkut väkijoukosta sanoivat: ”Tämän täytyy olla se profeetta.” Toiset sanoivat: ”Hän on Messias.” Mutta toiset epäilivät: ”Ei kai Messias Galileasta tule!” Joh. 7:40-41 Virsi 478:1 Jos, Jeesus, Herrani./ et pysy luonani./ niin minne silloin käänny./ kun ahdistukseen näennyn./ kun synnin taakka painaa/ ja lähdön pelko vaivaa.

Maanantai 15.10.2012 Sinä, Herra, hallitsit ikuisesti./ sinun nimesi kaikuu polvesta polveen. Ps. 102:13

Tiistai 16.10.2012 Me emme salaa niitä lapsiltamme/ vaan kerromme tulevillekin polville Herran voimasta./ Herran teoista, ihmeistä, joita hän on tehnyt. Ps. 78:4

Keskiviikko 17.10.2012 Tein olitte ennen Jumalasta vieraantuneita ja häntä kohtaan vihamielisiä, kun elitte pahojen tekojenne vallassa. Kol. 1:21

Torstai 18.10.2012 Herran käsi on meidän yllämme./ Herran käsi on voimallinen! Ps. 118:16

Muistettavaa

Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiirin tapaaminen torstaina 18.10. klo 18 Karjala-talolla Helsingissä. Tavanomaisen rutiinin lisäksi teemana Talvisodan evakkoonlähtö Kurkijoella ja Hiitolassa. Piiriläisiä on paikalla jo klo 15, jolloin voi esim. kysellä tietoja juuristaan. Terveisin Ahti.

Hiitolan Pitäjätseuran järjestämä Tarinailta ti 9.10. klo 18 Tuomarink. 2 Pori. Liikenne-aiheisen illan vieraana Kari Lattu. Tervetuloa mukaan entiset ja uudet tarinoijat.

Retki Vantaan Maatalousmuseoon torstaina 11.10.12 klo 17.00. Tervetuloa mukaan myös kaikki kurkijokelaiset! Museo on Vantaanlaakson alueella osoitteessa Nybackankuja 1, 01670. Tikkurilasta vartin välein bussit mm. 55 ja 57, Helsingistä Elielin aukiolta bussit 474 ja 451, jäädään pois Ylästöntien ja Vantaanlaakson tien risteyksessä, mistä kävelymatka n. 150 m. Museoon ja juhlatiloihin tutustumisen lisäksi seuran hallituksen jäsen, Vantaan ent. kaupunginjohtaja Juhani Paajanen kertoo karjalaisten muuttoliikkeestä Vantaalle. Tilaisuuden arvioitu kesto n. 2-2,5 h. Kahvitarjoilu ym. järjestelyiden takia ilmoita mielellään ennakoon 9.10. mennessä tulostasi Kaarina Pärssinen 040-519 3036./ Vpl. Pyhäjärvi-seura ry,

Hiitolan Pitäjätseuran järj. Perinnekäsityö ilta pe 12.10. klo 17 Satakunnan Yhteisökeskus Isolinnank. 16 Pori. Pia ja Pirjo kertovat kirjonnasta. Ota mukaan kirjontaneula. Katsellaan myös kuvia pitäjäjuhljen käsityönäyttelystä. Tervetuloa

Millainen oli Jouluku 1942?

Keräämme joululehteen muistoja joulusta 1942. Olitteko kotona Kurkijoella tai Hiitolassa vai evakkopaikassa jossakin muualla? Miten vietitte joulun? Joulukoristeet, lahjat ruoat? Rauhallisuus – rauhattomuus sodan vuoksi? Tunteet?

Kirjoita muistosi joulusta, julkaisemme niitä 14.12. ilmestyvässä lehdessä. Kirjoitusten tulisi olla toimituksessa viimeistään 4.12. Voit liittää kirjoituksesi mukaan myös valokuvia, jotka palautetaan. Voit kirjoittaa tietokoneella, kirjoituskoneella tai käsin.

Onnea

Mummomme

Kerttu Kopsa o.s. Lätti 103 vuotta

24.9.2012.

Vietimme syntymäpäiviä yhdessä perheen kanssa Alastaron Ilolakodilla.

Onnittelut satavuotiaalle Ailille. Kuva Irja Salakka.

100-vuotta Aili Helvi Soikkeli

Meidän kaikkien rakastama ja kunnioittama Aili Helvi Soikkeli Kurkijoen Huutomäeltä täyttää 100 vuotta 08.10.2012.

Sukulaiset onnittelevat.

23.9. täytti
5-vuotta

Juuso Laaksonen

Onnittelut suvun parhaalle jalkapalloilijalle Raija mummolta ja Villeltä

Veikko Sipilainen
80 vuotta

9.10.2012 Syntynyt Kurkijoen Tervussa 9.10.1932. Syntymäpäivänään matkoilla.

Päivänsankari peliasussaan. Kuva Raija Laaksonen.

kurkijoki.fi on oikea tietopankki

Kuva 40-vuoden takaa

Kurkijoki kylästä kylään -kirjatoimikunnan jäsenet ja kirjan kirjoittaja Rainar Hakulinen Aulikki-puolisoineen toimikunnan jäsenen ja pitkäaikaisen Kurkijokelainen-lehden päätoimittajan Uuno Varjuksen 60-vuotispäivillä Vampulassa 18.6.1972. Vasemmalta Viljo Hakulinen, Helli Mattlar, Uuno Varjus, Rainar Hakulinen, Aulikki Hakulinen, Aune Raitio ja Juho Toiviainen.

Karjalaisuus isäni perintönä

Kaipuu karjalaisille juurille sai Eija Vuorenpään lähtemään kotiseutumatkalle Hiitolaan. Mielessä pyöri silti epävarmuus siitä, löytyisivätkö ne.

Olen usein miettinyt, missä ovat minun juureni.

Synnyin karjalais-savolaisen perheen lapsena evakkomatalla Vaasassa, Mustasaaren Vetokannaksen kansakoululla. Vaasasta evakkomatani jatkui perheeni kanssa satakuntaan, Poriin, jossa asun edelleen.

Lähdin mieheni kanssa etsimään juuriani ja osallistuimme Hiitolan Pitäjaseuran kotiseutumatkalle 10.6.2011. Matkanjohtajana oli Raija Laaksonen.

Oli kaunis kesäkuun iltapäivä, kun saavuimme Kurkijoelle, jossa yövyimme. Aamulla lähdimme porukalla Hiitolaan.

Matkalla porukat hajaantuivat kukin omiin kyliinsä. Me mieheni kanssa ensikerätaimäisina ainoat Raivattalan kylästä, mutta Raijan hyvällä opastuksella saavuimme pieneen idylliseen Raivattalan kylään.

Aurinko paistoi täydellä

lä terällä, käki kukkui jossain kauempana lehdossa. Raivattalan lampi päilyi hyvin tyynenä edessämme, rannalla onki kaksi poikaa. Oikealla seisoi hyvin jyrkänä korkea Linnavuori, takanamme Raivattala taloineen. Olimme isovanhempini ja isäni koti- ja synnyinkylässä.

Mietin, täältäkö löydän etsimäni juuret...

Löysimme sukuni kotipaikan, jäljellä kodista oli vain kumpare. Kodin paikalle oli rakennettu piippua muistuttava vesitorni. Seisoin sanattomana sukuni menetetyt kodin kumpareella.

Vaikka en ole syntynyt-kään Karjalassa, silti minulle tuli vahva tunne ja siemen Karjalaisuudesta, jota tunnen kantavani sydämesäni isäni karjalaisuuden perintönä. Samalla koin suunnatonta surua, koska olin joutunut jättämään kodin ja kauniin synnyinseudun ja muuttamaan hyvin kauas tuntemattomaan maailmaan sodan jaloista.

Mieleeni nousivat lapsuuskodissani kerrotut

muistot kauniista Karjalasta, joita sain pienenä tyttönä usein kuulla ukin, mummon ja vanhempieni kertomana. Kaikilla heillä oli suunnaton kaipuu päästä takaisin Karjalaan.

Seisoin yhä sukuni menetetyt talon kumpareella, Raija poksautti samppan- ja pullon ja skoolasimme.

Minä liikutuin kyyneliin ja itkee tirrautin. Samalla tunsin, että täältä olen löytänyt etsimäni juuret sukuni talon kumpareelta.

Haikein mielin

Vietimme päivän Raivattalassa. Kävelimme ja tustustuimme kylään, jossa

oli paljon tuttujen entisiä koteja, joissa oli nyt uudet asukkaat. Joitain taloja oli jonkin verran korjailtu, toiset olivat edelleen sodan jäljiltä. Silti niissäkin asuivat uudet asukkaat. Jossain vain kumpare kertoen menneisyydestä.

Lähdin Raivattalasta haikein mielin, mukanani paljon avoimia kysymyksiä, joihin tuskin saan vastauksia. Sain ajatuksen, että halusin saada sukuni mukaan lähtemään uudelle kotiseu-

tumatkalle hakemaan uusia tunteita.

Olen nyt löytänyt kauan etsimäni juuret. Juuri täällähän ne minun juureni ovat. Ne ovat lähtöisin kauniista Karjalasta, Hiitolan Raivattalan kylästä, josta olen Karjalaisuuden isäni perintönä saanut.

*Eila Vuorenpää
Toivo Hohların
vanhin tytär*

Haasteltiin ja päätettiin

Onks tietoo -sukupiiri vastaa

Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiirin tavoitteena oli viime vuonna raportoida kuukausitapaamisistamme Kurkijokelaisen kautta. Se toimikin aina, kun mielestämme saimme keskusteluissa irti jotain tuoretta tai uutta sukuasiaa, mahdollisesti muitakin kiinnostavia ”lopputulemia”.

Pääasiassahan tämä ryhmä vaihtaa mielipiteitä yleensä jostain menneestä tapahtumasta tai teemasta, pyrkii kaivamaan historiallisia asioita, tapahtumia ja sen sellaista esille. Kiinnostavan ja vilkkaan keskustelun saat- taa aiheuttaa jokin erityinen tiedon sirpale. Merkillistä kyllä, usein juuri nämä historian välähdykset, erikoinen tapahtuma, josta ei oltu tietoisia tai uusi tiedon murunen saattavat tuntua tavattoman mielenkiintoisilta.

Itse asiassa historia, sukukertomus, sukuketju, kyläkirja ja vastaavat selvit- tykset kerätään monista eri lähteistä, jutun palasista ja tiedon pirstaleista.

Torstaina 20.9. piirin kes- kusteluteemaksi oli sovittu ”Kurkijoen maatalousoppi- laitokset”. Olimme tietysti lukeneet historiateoksista yhtä jos toista maamies- opistosta kertovaa. Moni oli varmaankin havainnut, että opistoa edeltänyttä ”ylem-

pää maanviljelyskoulua” vähän väheksyttiin suhteessa Mustialan opistoon. Eiväthän ne tietysti toisiaan vastanneet ja koulutuksen tarkoituksellakin olivat erilaiset. Rivien välissä tai ilmassa on ollut eräänlaista kritiikkiä opetuksen laadusta ja vaikuttavuudesta. Taisi olla Tauno, joka kertoi su- kulaiseltaan saadun tiedon perusteella, että Kurkijoen viljelijät arvostivat ja pitivät omaa opistoa jo 1890-luvul- ta lähtien selvästi parempa- na kuin Mustialaa.

Tämä oli tuollainen sir- paletieto, joka heti herätti ryhmässä laajemmankin keskustelun. Tuotiin lisäksi esille, että opisto piti jopa satoja erilaisia kursseja sekä Kurkijoen reunakylillä ja saloalueilla kuin Lopotissa. Opettajat kävivät monia kertoja isäntä- ja emän- täyhdistysten sekä maa- miesseurojen järjestämissä kokouksissa, näyttelyissä ja tapahtumissa jakamassa tie- tojaan ja pitämällä esitelmiä.

Kurssien, opiston oman viljelyn ja kokeilutoimin- nan kautta opisto ”säteili” vaikutustaan ympäristöön- sä, Kurkijoen kyliin. Kur- kijokelaisten viljelijöiden tiedon ja taidon taso koho- sikin uskottoman nope- asti, vaikka vain harva oma kuntalainen pääsi virallisesti

opiston kirjoihin. Löysimme konkreettisia esimerkkejä- kin tästä.

Toki viljelijöillä oli mui- takin pontimia 1880-luvulta alkaen, kuten vapautuminen herranvallan alaisuudesta, tarve nopeasti päästä eroon omien tilojen lunastami- seen myönnettyistä valtion lainoista ja saada osansa al- kavasta hyvinvoinnin kas- vusta. Siitä sitten keskustelu levähti tämän päivän viljeli- jän elämään, tilakokoon ja tuloihin, mutta se on jo eri juttu.

Sukututkimuspiiri-ni- mitys saattaa antaa väärän kuvan ryhmän toiminnasta. Ennen kaikkea se on vilkas karjalainen vapaamuotoinen keskustelu- ja seurustelu- joukko. Sukuasioissa apua annetaan auliisti, mutta mu- kaan tuloon ei tarvita edes alan tuntemusta. Olemme pohtineet myös turkulaisten ja loimaalaisten mahdollista kiinnostusta aloittaa vastaa- vanlaisten keskusteluryhmi- en toiminta. Alkususäyksen antamiseksi sukuryhmäs- tämme onkin valmiina joukko jalkautumaan ja pitämään muutaman ker- ran turinatuokiota paikan päälle. Kalakurkien viikko sitten tekemän Kurkijoen matkan aikana paljastui, että kiinnostusta on ainakin Loimaan suunnalla.

Lauri Pölkki

Olen syntynyt Kurkijoen Alhon ky- lässä Toivo Pölkin perheeseen jo yli kolmeneljäosa vuosisataa sitten. Isän puolelta suku on nimi- ja sukuhistorian mukaan kiertänyt Etelä-Suomesta Karjalan ja Savon kautta Suomenselän vierille aika- välillä 1400-1585. Lauri Pölcky on ollut Jääskessä jo 1568 ja muuta- ma Pölkki Kurkijoella ja Hiitolassa vuosien 1651-1694 välillä.

Suku laajeni Perhoonkin ja sieltä Abraham lähti 1873 muuttokirja taskussaan jotostelemaan melkein vanhoja jälkiä takaisin lisalmen ja Parikkalan kautta Kurkijoelle. Jaakkiman Ihalanojalle tämä ren- kinä matkavuosien aikana elänyt mies pysähtyi 1876 useammaksi vuodeksi löydettyään Parikkalassa itselleen elämäkumppanin Beata Pitkäsen. Perhe kasvoi ja päättyi Sorjoon ruotsalaiskylän lähelle, jonne Abraham 1882 rakensi talon ja raivasi peltoa.

Siitä Kurkijoen Pölkkiä sukuhaara alkoi levitä. Särkijärveläisen äitini, Anna Matintytär Kyytisen suku puolestaan on elänyt Kurkijoella ainakin jo 1600-luvun loppupuolelta lähtien. Alhossa asu- misesta huolimatta Särkijärvi piirsi maisemallaan, kesäisellä lämpimyydellä, taloillaan ja ihm- sillään tunteellisimmat, lähtemättömät valokuvamaiset muistikuvat syvälle sielun sopukoihin.

Kurkijoen Pölkkiä esi-isät olivat olleet koko tiedossa olleen vuosisataisen katkeamattoman suku- ketjun ajan talonpoikia. Isäni oli viimeinen tämän minun ketjuni maanviljelijä. Pieneltä asutusti- laalta oli pakko lähteä muun laista elämänuraa hakemaan.

Sidokset maanviljelijän arkeen olivat luonnollinen perusta lähteä opiskelemaan Helsingin yliopis- ton maatalous- ja metsätieteelliseen tiedekuntaan. Myöhemmassä pitkässä maataloushallinnon virkatyössä nuoruusajan kokemukset, tiedot siirtokarjalaisten asutustilojen olosuhteista ja käy- tännön maatalouden tuntemus olivat oiva pohja päätösten teolle.

Kalastusharrastus on ollut oivaa vastapainoa hallinnon joskus kuivanmakuisillekin paperitöille. Olen jo liian vanha veneilemään merellä. Tenolle tekee mieli kuitenkin edelleen yli 20 vuoden käyntien jälkeen. Ehkä sitten on syytä lopettaa kun joutuu kavereille kähisemään ”Nostakaa ukko venheeseen, lähethän jolle.” Oheisessa kuvassa on hieman näyttelystä. Ei se ole suurin väsyttämäni lohi.

Kurkijokelaisuuden pariin olen tullut vedetyksi oman suvun selvitysten ja sukupiiriharrastuksen kautta. Kurkijokelaisten ryhmässä tunnen olevani omassa joukossa.

Eveliinan matka Kurkijoelle

Mummu toi Eveliina Äyvärin Kurkijoen pitäjäjuhille. Sieltä hän sai kipinän tutkia omaa sukuaan. Tutkimusmatka johdatti hänet rajan taakse, Kurkijoelle.

Oma oksa sukupuussa

Vuosi sitten mummuni, joka on kotoisin Kurkijoelta, kysyi haluaisinko lähteä hänen kanssaan Kurkijoen pitäjäjuhlaan. Muutoin juureni ovat Vampulassa ja olin aiemmin vain kuullut, että tällainen juhla on. En ollut kuitenkaan koskaan käynyt.

Lupauduin lähtemään mukaan ja yllätyin positiivisesti. Juhlan ohjelma oli hyvin järjestetty ja se alkoi herättää mielenkiintoa omia Karjalaisia juuriani kohtaan.

Juhlan jälkeen kävimme katsomassa sukututkijoiden laatimia sukupuita Kurkijokelaisista suvuista. Seinällä oli valtavan suuri sukupuu, josta useampi etsi omaa nimeään. Kävelin puun eteen ja huomasin heti oman nimeni.

Puun oli teettänyt Veikko Repo omasta suvustaan. Hän pyysi minut katsomaan, mitä tietoja hänen tietokoneeltaan löytyisi minun suvustani. Tulosteessa näkyi neljästä sukuhaarastani vain yksi, mummuni haara. Sanoin, että haluaisin näkyviin kaikki haarat. Repo sanoi, että kyllä hän tiedot koneelle syöttää ja tulostaa sukupuun, kun vain ensin etsin puuttuvat tiedot.

Kului vuosi ja tulin jälleen mummuni kanssa Kurkijoen pitäjäjuhlaan. Repo

oli myös tietokoneensa kanssa paikalla ja tulosti halukkaille tietoja sukujuurista.

Mukana minulla oli nippu papereita, joissa olivat puuttuvat nimet sukupuuuni. Vuoden aikana olin selvittänyt omat juureni parhaimmillaan 1500-luvulle asti. Nyt kiinnostusta oli jo niin paljon, että olin ilmoittautunut äitini kanssa 16.-19.8.2012 järjestettävään Kurkijokelaisen lukijamatkaan Kurkijoelle.

Kartat johdattivat matkaan

Ennen matkaa tutkin vanhoista kartoista, missä päin Kurkijokea mummuni kotipaikka oli ja missä taas hänen vanhempiansa lapsuudenkodit sijaitsivat. Hain myös jonkin verran yleisesti tietoa Kurkijosta ja sen historiasta.

Matka alkoi aamulla aikaisin. Tunnelma linja-autossa ei ollut samanlainen kuin tavanomaisissa turistibusseissa. Kuului iloinen puheensorina murteella, jota ei voinut olla tunnistamatta.

Matkan edetessä tiet huononivat, ne olivat aina vain kapeampia ja kuoppaisempia mitä lähemmäs määränpäätä tulimme. Vaikka joku matkalla sanoikin, että on hyvä varautua tänään, niin en olisi uskonut sitä jatkuvan niin pitkään. Maisematkin olivat lähes pelkkää metsää.

Kurkijoelle Lopotin kylään päästyämme majoitus oli perhemajoituksena. Huone oli siisti ja sänky tuntui mukavalta pitkän

ajomatkan jälkeen.

Ensimmäisenä päivänä linja-autokierros Kurkijoen eri kylien läpi antoi hyvän kokonaiskuvan siitä, millaisesta entisajan kunnasta oli kyse. Joku matkaseurueesta löysi jopa lapsuudenkotinsa kivijalkoja.

Kun katsoin vanhemman miehen ilmettä tämän seisoessa ”omassa navetassaan”, melkein pystyin näkemään millainen paikka oli aiemmin ollut. Myös kertomukset ja kuvailut entisistä ajoista, ihmisistä ja elämästä saivat aikaan mielikuvia, joita ei voi kirjoista lukea tai valokuvista katsoa.

Isomummun jäljillä Soskuassa

Bussi-kierroksen jälkeen aikaa oli vielä niin paljon, että päätimme aloittaa oimien ”juuriemme” etsimisen Soskuasta. Mummuni äiti oli kotoisin sieltä.

Saimme majoituspaikastamme kyydin, sillä kun sanoimme mihin olimme ajatelleet lähteä, talon isäntä innostui ajatuksesta. Hän oli asunut aiemmin Soskuassa ja katsottuaan kartasta, hän sanoi muistavansa vanhan suomalaistenaikaisen talon.

Nyt kuitenkin entisen Poskiparran talon tilalla oli uusi ja hieno kaksikerroksinen talo, jossa asui nuori pari lapsensa kanssa. Tuntui silti hienolta, kun olimme löytäneet etsimämme ”talon”.

Kiertelimme Soskuassa kävelen. Vanhalle myllylle asti tie oli kunnossa, mutta sitten piti palata takaisin. Monen kilometrin kävely-matka takaisin majoituspaikkaan ei tuntunut lainkaan pitkältä, kun kuunteli mielenkiintoisia tarinoita entisajan elämästä ja samalla sai kartasta paikantaa entisiä suomalaistaloja.

Isoukin kotiranta

Seuraavan päivän suunnitelmissa oli kierrellä Ihojärvellä, Tervussa ja Vätikässä. Ihojärvellä ja Tervussa ei omia sukujuuriani ole, mutta kierros siellä jäi silti hyvin mieleen.

Jo kotoa lähtiessä sanoin, että tällä matkalla haluaisin nähdä tai jopa kuvata karhun. Kävellessämme Ihojärven koululta järven suuntaan tiellä näkyivät

”Oma talo” Soskuassa. Tässä sijainneesta Poskiparran talosta oli kotoisin Eveliinan mummun äiti.

suuret jäljet, jotka kuuluivat ilmiselvästi karhulle. Edellä menivät myös hirvensorkan jäljet.

Pääsimme perille metsän reunaan, peltoaukealle, josta Ihojärvi näkyi. Odotin ja odotin, mutta karhua ei näkynyt, aavistin kuitenkin sen olevan lähellä ja niin muutkin seurueestamme.

Järven ympäristössä Suomen aikaan oli taloja jonkin verran, nyt ei mitään, vain peltoa ja metsää. Tuntui jotenkin ihmeelliseltä katsella sellaista järveä, missä ei ollut yhtään mökkiä rannalla. Mitään vanhaa ei ollut jäljellä, mutta uuttakaan ei ollut rakennettu. Suomessa rannat olisi otettu jo oikeaan tehokäyttöön.

Vätikässä, Kylläisenlahdella oli mummuni isän kotipaikka, Kylläinen. Löysimme tienvierestä kiven, johon oli kirjoitettu ”Vätikkä Lahdenryhmä”. Nyt olimme jo lähellä toista etappiamme.

Tiesimme, että vanhan talon paikalla oli kunnostettu asuintalo. Löysimme talon ja pääsimme käymään sisälläkin. Vastaanotto oli ystävällinen ja kieliongelmiakaan ei ollut.

Kaikki oli muuten uudistettu, mutta uuni oli alkupe-
räinen. Nykyiset omistajat olivat myös remonttia teh-
dessään löytäneet ikkuna-
laudan alta hirteen kaiver-
retun vuosiluvun 1884, joka
kertoi rakennusvuoden. He
olivat jättäneet kyseisen hir-
renpätjän muistoksi alkupe-
räisestä.

Tunne oli upea, kun sei-
soin saman uunin edessä,
jossa esivanhempani olivat
aikoinaan lämmitelleet tal-

Tässä uunissa ovat paistuneet monet piiraat ja herkut Eveliinan mummun isälle.

vipakkasilla.

Vätikän hiekat olivat päivän viimeinen kohde. Pitkä kaunis hiekkaranta oli edessä, ilma oli upea, mutta auringonpalvoja ei juuri ollenkaan. Paljain jaloin kävely kuumalla hiekalla ilman, että tarvitsi pelätä lasin siruja, tuntui mahtavalta pitkän päivän jälkeen. Puhahdus Laatokan raikkaaseen veden kruunasi päivän.

Kurkijoki kutsuu yhä

Vaikka kahden päivän aikana ehdimme tutustua Kurkijokeen melko laajalti, jäi vielä paljon näkemättä. Mummuni lapsuudenkoti oli Lapinlahdella, jonne emme

ehatineet lainkaan. Osaksi tähän vaikutti se, ettei kunnolista tietä mene lähellekään.

Ensikesän tavoitteeksi tulisikin lähteä Lapinlahteen ja etsiä vanhaa kivijalkaa. Jatkossa aion myös etsiä mahdollisimman monelle sukupuuni henkilölle kasvot ja joitain kuvia onkin jo löytynyt.

Vanhoja valokuvia ei kovinkaan paljon ole omasta Kurkijokelaisesta suvustani löytynyt, mutta olen ajatellut, että kuvien etsiminen on paras tehdä nyt kun on vielä ihmisiä, jotka osaavat mahdollisesti nimetä kuvien henkilöitä.

*Teksti ja kuvat:
Eveliina Äyväri*

Muistokivi oli vastassa kotiseutumatkalaisia.

”Se vanha mylly kertoo voisi monta tarinaa...” Tämä mylly kertoisi tarinoita Soskuasta.

Olisiko tuolla metsässä karhu? Ainakin yksi oli jättänyt jälkensä näihin Ihojärven maisemiin.

Isäni tarina

*Kesäpäivä Laatokalla
Vätikässä, aurinko
helli ja käki kukkui.*

Toivo Juhonpoika Heinonen Kurkijoen Tervuusta

Tämä kirjoitus on viipynyt pitkään. Kesän 2011 Kurkijoen matkalla lupasin matkanjohtajallemme Riitalle pistää jotain paperille lähinnä matkasta, jolla olin nyt jo kolmatta kertaa Kurkijoella. En kuitenkaan voinut kirjoittaa matkasta kirjoittamatta myös isästäni ja hänen kohtalostaan.

Isäni Toivo Juhonpoika Heinonen kuoli jo vuonna 1983. Hän ei enää kotiseutuaan nähnyt, käytyään siellä viimeksi välirauhakesänä äitini kanssa. Silloin Kurkijoen Tervun Heinossessa asuivat isän vanhin veli Pekka, vaimonsa Aino ja nuorin veli Heikki Heinonen uudelleen "omassa koissa", joka oli varsin hyvin säilynyt sodan tuhoilta.

Yllätyksekseni huomasin miten vaikeaa onkin palata isäni ensimmäisen perheen kohtaloon ja vielä laittaa siitä jotain paperille. Kui-

tenkin siitä minun on aloitettava tämä kirjoitus.

Hautoja evakkomatkan varrella

Isäni palveli talvisodassa Laatokan rannikkopuolustuksessa Lauvatsaassa, jonne sai tiedon vaimonsa Alinan kuolemasta evakkomatalla. Alina kuoli ns. lentävään keuhkotautiin, tuberkuloosiin. Isä pääsi hautaamaan vaimonsa, koska sota juuri silloin loppui. Alina Heinonen haudattiin evakkomatallaan kuolleen Sulkavalle.

Pekka-sedän vaimo Aino oli tehnyt tuon onnetoman perheen kanssa matkaa Kurkijoelta aina Sulkavalle asti. Isäni saavuttua perheen luo Aino lähti jatkamaan omaa evakkomatkansa Nilsijään, josta oli kotoisin.

Haudattuaan Alina-vaimonsa isäni matka jatkui Sulkavalta lasten kanssa Jyväskylään. Perheessä oli

neljä alle kouluikäistä lasta ja nuorin puolivuotias Pauli-vauva, joka joutui kohta Jyväskylässä sairaalaan, jossa myöhemmin kuoli.

Jyväskylässä myös Eero-veli jäi evakkomatalta ja pääsi hyvään perheeseen. Isäni ja hänen äitinsä, minulle "Karjalan mummo" Maria Heinonen o.s. Äikää, Airi- ja Pirkko-sisko jatkoivat matkaa Karstulan Kunnalliskotiin, jonne heille oli osoitettu paikka.

Lisää surua ja uutta onnea

Karstulassa äitini, Karstulan kunnalliskodin johtaja, oli jo kuollut tästä onnettomasta perheestä ja otti heidät vastaan Karstulan Kunnalliskotiin.

Karjalan mummo, Maria Heinonen os. Äikää, kuoli Karstulan Kunnalliskodissa vuosi sen jälkeen, kun oli sinne saapunut. Hänellä oli sydänvika ja hän sai keuhkokuumeen, josta ei selvinnyt. Hänet haudattiin

Karstulaan.

Hänen haudallaan käydessäni ajattelen, että hän kuoli suruun, hän oli surrut niin paljon isän perheen ja Karjalan kovaa kohtaloa. Kuollessaan hän oli vain 61 v. Isäni isäni Juho Heinonen, "reätäl-Jussi" Tervusta oli kuollut jo Karjalassa ennen evakkoon joutumista. Isovanhempiani en siis ole koskaan tavannut.

Kohtalo, tällä kertaa hyvä, puuttui peliin äidin ja isän suhteen. Äitini oli ollut leskenä jo kymmenkunta vuotta. Hänellä oli hyvä virka ja rauhallinen elämä sisareni Marjatan kanssa. Äiti kertoi, ettei hän ollut ajatellut koskaan menevansa uudelleen naimisiin.

Äidin mukaan heidän tarinansa isän kanssa alkoi oikeastaan säälistä. Hänelle tuli kovin surullinen olo tuon nuoren hauskanäköisen miehen puolesta, joka oli saanut niin raskaan kohtalon sodan myllertäessä Karjalan heimoa ja koko Suomea. Se tunne sitten muuttui molempuoliseksi rakkaudeksi ja johti avioliittoon, josta syntyneeksi ainoaksi lapsiksi minä jäin.

Taas sotaan

Näin tuo perhe Kurkijoen Tervusta tynkänä asettui Karstulaan. Uusi sisareni Airi kysyi kuin enteellisesti äidiltäni "saanko minä sanoa sinua äidiksi", johon äiti oli sanonut, että sano tädiksi vaan. Tällä nimellä Airi sitten äitiä kutsui.

Sota jatkui ja isä joutui uudelleen rintamalle Karstulan miesten kanssa tuohon kuuluisaan JR 50:een, jossa palveli aivan sodan loppuun. Sodan jälkeen hän joutui vielä asevarikolle ot-

tamaan vastaan sotilaiden varusteita ja aseita. Tämän kaiken olen selvittänyt isän sotilaspassin.

Sillä aikaa Kunnalliskodissa äitini oli edelleen johtajana ja yritti hoitaa kunnan maatilaa itä-karjalaisen evakkomiehen Smuran kanssa. Smura toimi tilanhoitajan sijaisena sekä hoidokkien kanssa, jotka koko ajan odottivat "omaa isäntää" eli isääni sodasta.

Sota-aikana Karstulan Kunnalliskodissa oli myös Inkeristä paenneita pakolaisia ja minunkin ensimmäinen leikkiverini oli "Inkerin Toivo", Toivo Mutanen. Tältä ajalta minulla on 76 vanhempieni sota-ajan kirjettä, joita yritän vähitellen kirjoittaa puhtaaksi jälkipolvia varten. Kirjeissä on paljon asiaa kunnan maatilatoimintaan liittyvistä kysymyksistä ja myös luonnollisesti Karstulan kunnan historiaa.

Sitä ihmettelen, että isä sen kaiken rytinän keskellä jaksoi kantaa kaikki äidin kirjeet repussaan. Hän oli itse kirjoittanut aina tilaisuuden tullen polvensa päällä kotiin, muiden miesten ihmetykseksi.

Olenpa minäkin saanut sotakirjeen ihan omalla nimelläni ja vastannut siihen sotkemalla paperia ja selittänyt, että siinä lukee "tule isä kotiin".

Omaa maata kynsien alle

Karstulassa Isäni pääsi tilanhoitajaksi Kunnalliskodin tilalle, josta tilanhoitaja oli lähtenyt Saksaan suureen SS-Waffeniin.

Isä oli kuitenkin viljelijä henkeen ja vereen ja halusi rauhan tultua omaa maata

kynsiensä alle. Niinpä vanhempani ostivat vapaalla kaupalla kunnan maita, kun Kunnalliskotien maatiloiden uhkasi lopettaminen. Nehän sitten lopetettiin vähitellen koko maassa.

Olin vähän katkera, kun minut vietiin pellolle, olinhan saanut Karstulan kunnalliskodissa olla neitinä, jolla oli aina hoitajia ja myös leikkiveriä. Elämän varrella olen kuitenkin ollut tosi tyytyväinen, että sain oppia työhön ja pitämään huolta toisista, myös omassa perheessä.

Sitä kyllä usein pahoittelen, että äitini, koulutettu Kunnalliskodin johtaja, jätti virkansa kahdenkymmenen vuoden jälkeen ja lähti uudistilalle raatamaan. Hän ei saanut mitään eläkettä virastaan, eläkelaki tuli vuotta myöhemmin hänen jätettyään virkansa. Minusta tuli sairaanhoitaja ja myöhemmin terveydenhoitaja.

Äidillä ja isällä oli onnellinen avioliitto näistä raskaista koettelemuksista huolimatta ja sain lapsuudessaan paljon rakkautta, vaikka vanhempien ja omakin elämäni oli kotona huolten täyttämää siskojen sairastaessa.

Sairauden pitkä varjo

Airi-sisko aloitti terveenä tyttönä Karstulassa koulunsa, mutta koulumatkalla alakoulussa joku leikkissä tönäisi hänet ojaan ja hän alkoi ontua. Hänet vietiin lääkäriin ja selvisi, että hänellä on lonkkatuberkuloosi. Tuberkuloosi oli silloin usein voittamaton sairaus, joka levisi helposti tarttuvana.

Airi-siskolta meni iso

Juho Heinosen perhettä Tervussa noin vuonna 1920, Toivo-poika ylärivissä toinen vasemmalta.

Ellä ja Toivo Heinonen nuorina.

Ada ostoksilla Valamossa.

Lopotti kesällä 2011.

osa elämästä Kinkomaalla Lastenparantolassa, jossa verraten usein kävimme häntä katsomassa. Välillä hän sai olla myös kotona, jossa hän 21-vuotiaana kuoli. Minä olin silloin 13-vuotias.

Pirkko-sisko oli hankin Kinkomaan parantolassa tuberkuloottisen keuhkopussintulehduksen vuoksi. Hän kuitenkin selvisi ja pääsi Jyväskylään oppikouluun. Koulun jälkeen Pirkko halusi lähteä Yhdysvaltoihin, jossa solmii avioliiton ja jäi sinne pysyvästi. Vastahakoisesti isä antoi matkarahat.

Paljon olen miettinyt miten syvästi äidin ja kodin menetys vaikuttivat sisaruksiini.

Vaiettu tarina

Isäni ja koko hänen ensimmäisen perheensä kohtalo oli niin kova, ettei siitä juuri jaksettu kotonani puhua.

Äitini kertoi Karjalan asioista mitä tiesi, isä sen minkä jaksoi, lähinnä mukavia asioita nuoruudestaan Kurkijoella. Sinne hän aina kaipasi ja käytyäni Kurkijoella en sitä yhtään ihmettele. Isä oli ollut työssä Tervunhovissa Kunnalliskodin tilalla ja saanut maatalouskoulutusta.

Aikanaan aloin kysellä Karjalan asioista myös Vampulassa asuvilta isäni veljiltä sekä Pekka-sedän vaimolta Ainolta. Ainohan oli ollut Tervun meijerin meijerikko, hänet on mainittu myös kirjassa Kurkijoki kylästä kylään.

Isän kaksi veljeä, Heikki ja Pekka, olivat tulleet minulle tutuiksi. Heikki-setä, sodassa vaikeasti haavoittunut isäni nuorin veli Vampulasta, kävi joka kesä Karstulassa. Yleensä hän haki minut ennen Kurkijokijuhlia pariaksi viikoksi "lapseksi" isän Pekka-veljen lapsetomaan perheeseen. Sitten isä ja äiti tulivat juhille ja hakemaan minut kotiin Karstulaan.

Nyt myöhemmin hänen tarinansa on päässyt Lyyli

Nevanperän o.s Keinänen kirjoituksena kirjaan ”En mie Karjalaa unoha”. Kirjoituksesta ainakin osa on julkaistu myös Kurkijokelaisessa aikanaan. Myös Helky Nevalan o.s Kempinen sukukirjassa ”Haavikolta Elisenvaaraan” on isäni ensimmäisen perheen tarinaa ennen talvisotaa.

Kolmas matka Kurkijoelle

Halu tietää enemmän isäni elämästä on saanut minut monesti lähtemään Kurkijoen kunnalle.

Ensimmäisen matkan sain tehdä kaikkien vanhempien kurkijokelaisten tuntevan Uno Varjuksen, entisen Kurkijokelaisen päätoimittajan ja isäni nuoruuden ystävän, joka syntyi samalla kylällä kuin isäni ja hänen perhekuntansa kanssa. Tämä tapahtui kohta sen jälkeen, kun Kurkijoelle pääsi "luvallisesti".

Toisen matkan Mieheni ja minä teimme Elisenvaara kotoisin olleen Leo Ojalehdon perheen kanssa. Matkalla oli mukana myös Leon ystävä Eero Laukkanen. Oli tosi hienoa olla matkalla Kurkijoella nuorukaisiksi varttuneiden kanssa, sitä tiedon määrää en enää mistään saisi. Eero on varsin ansiokkaasti muistellut eri tiedotusvälineissä mm. Elisenvaaran pommitusta, jonka kauhut oli nuorukaisena kokenut.

Nyt sain tehdä matkan nuorimman poikamme Antin ja hänen silloin 7-vuotiaan Ada-tyttärensä kanssa. Antti oli ilmaissut keväällä halunsa päästä käymään Kurkijoella. Kun minä kuulun heimoon, josta ehkä vähän pilailenkin sanotaan, että "ne on niin herkkii lähtemää", niin matkasta tehtiin totta Kurkijokelaisen lukijamatkan avulla.

Matkamme aikana kesä oli Kurkijoella kukkeimmillaan. Oli helle, luonto kukoisti, käki kukkui suorastaan hulluna yötä päivää!

Koskaan emme unohda

Antti Heinosen portailla Tervussa kesäkuussa 2011.

niitä Laatokan rannan maisemia, sitä tunnetta, kun sain näyttää Heinosen, isäni syntymäkodin, sementtiportaat Kurkijoen Tervun metsässä. Syreenit kukkivat täysillä ja Antti löysi maasta raunioita potkiessaan tuhkaluukunkannen, muuten talohan oli viety muille maille.

Tuhkaluukunkannen kuljetin kotiin Saarijärvelle. Aiemmin näin konkreettista muistoa emme olleet löytäneetkään.

Heinosen portaat oli mieheni kartan avulla löydetty jo edellisellä matkalla ja niistä meillä oli kuvakin ajalta, jolloin talo oli vielä olemassa. Silloin vietimme kokonaisen päivän vaelluksen Tervussa, uimme Laotokassa ja pidimme piknikkiä

rannalla ja Heinossessa. Isäni kotihan oli Papinlahden rannalla.

Lopotista toin vaahteran taimen (liekö ollut luvallista!), joka kasvaa nyt mökillämme. Isäni hyvänä laulajana lauloi usein Vanhan vaahteran laulua: ”Lauluissani soi sävel suruinen, ilo pois on mennyt kuin virvaliekit nuo. Paljon odotin, paljon kaipailin. Joutui päivä iltaan ennen kuin huomasin.”

Haluan kiittää lämpimästi kaikkia matkatovereita unohtumattomasta matkasta kesäkuussa 2011. Matkanjohtajia, Riitta Sainiota ja Pirkkoa Riikosta, kiitämme myös meidän matkalaisten luotsaamisesta ja Pekka Riikosta mukavasta pöytä-

Antti, Ritva mamma-mummo ja Ada.

seurasta, sekä Alina Heinosen sisarentytärtä Lyyli Nevanperää tyttöineen.

Erikoiskiitos tosi hyvälle matkaoppaалlemme Kurkijoella, Veikko Revolle, joka löysi paitsi paikat kartalta myös yhteiset sukujuuremme seitsemänestä polvesta. Tämä oli aivan uskomaton yllätys saadessani häneltä postitse sukuselvitystä matkan jälkeen.

Hyvästä kyydistä vielä suurkiitos bussinkuljettajallemme, joka sompaili upeasti niillä Karjalan teillä.

Paljo kiitoksii kaikill! Kuvat puhukoon puolestaan.

terveisin

Ritva Liisa Tavaila
o.s Heinonen
Antti ja Ada Tavaila

Kuvat ja teksti:
Ritva Liisa Tavaila

Kurkijokelaisen lukijamatkalaiset Tervun hovin pihalla 2011 kesäkuussa. Kuva Antti Tavaila.

Tarina evakko-tytön elämästä

Osa 2

Karjalan kunnailta Etelä-Pohjanmaan lakeuksille

Aili Nevanperä lähestyi kirjeellä Kurkijokelaisen toimitusta toiveenaan, että hänen kirjoittamansa elämäntarina julkaistaisiin lehdessä. Tarinassaan Aili kertoo elämästään jatko-sodan aikana Kurkijoella, lähdöstä evakkoon ja elämän uudelleen rakentamisesta kaukana Karjalasta. Kirjoituksen edellisessä osassa Aili kertoi elämästä Kurkijoella jatko-sodan aikana ja tuskallisesta, pitkästä evakkomatkasta Lopotista Ilmajoelle. Nyt on vuorossa kuvaus saapumisesta ja asettumisesta Ilmajoelle.

Ilman äitiä

Laskeuduimme veljen kanssa Ilmajoen rautatieasemalle. Emme tieneet, että mihinkäs nyt ja ilman vanhempiamme tässä mentäisiin kuraista, hyllyvää tietä pitkin.

Eräs henkilö tiesi, että Yhteiskoululla on vastaanottokeskus. Sinne johti kulkumme. Kaksi yötä ehdimme olla siellä, kunnes äitimme saapui hyvin rasittavan matkan jälkeen Ilmajoelle.

Heti Ilmajoelle tultuamme sairastuin kurkkukipuun, angiinaan. Kuume nousi, olin todella hyvin sairas. Yhteiskoululla nukuttiin lattiolla ja aina kun ovista kuljettiin niistä kävi kova veto.

Lopulta äiti tuli Miedosta ja alkoi etsiä meitä. Hän sai kuulla, että pitää kääntyä Siirtoväentoimiston puoleen. Sieltä hän sai tietää, että Yhteiskoululle oli meidät ohjattu. Olimme iloisia, kun kaikki me kolme olimme yhdessä.

Kortteeriin

Ilmajoella Yrjö Sillanpään talossa oli Kurkijoen kun-

nantoimisto. Sain tietää, että lehmien ajamisesta maksettiin jonkinlainen korvaus. Niinpä menin sinne.

Sillä kertaa siellä oli yksin vain Paavo Rahiala. Sain pienen palkan. Tietääkseni ei äiti saanut mitään palkkiota, eihän häntä oltu karjan evakuointiin pyydettykään. Mutta ilman äitiä ja hänen työpanostaan olisivat lehmät jääneet meiltä lypsämättä ja vieläkin huonommalle hoidolle.

Kaikesta huolimatta oli elämän jatkuttava.

Siirtoväentoimistosta saimme kuulla, että meidät oli määrätty Pojanluoman kylään Martti Metsä-Ketelän taloon. Tavaramme tuotiin asemalta. Siinä sitten aloimme yhden huoneen asuntoa järjestellä.

Pian aloitimme keskustella siitä, että töitä pitäisi saada. Niitä saimmekin onnistuneesti. Äiti sai läheisistä maalaistalosta karjakon ja apulaisen työtä.

Veikko-veljeni meni Ilmajoen yhteiskouluun. Oppikoulu oli 7-vuotinen. Keskikoulu oli mahdollista käydä 4 vuodessa ja lukio 3 vuodessa. Opiskelu aloit-

Puhelinkeskus hoitajineen Kurkijoen Lopotissa vuonna 1939. Kuvassa Sirkka Räsänen ja Helmi Mustonen. Kuvaaja Juho Mustonen. Kurkijokimuseon kuvakokoelmat 775.

tiin toiselta luokalta.

Työhön ja toimeen

Metsä-Ketelän talon lähellä sijaitsi kylän puhelinkeskus. Sain heiltä kuulla, että Koskenkorvan puhelinkeskuksesta on puhelinvälittäjän paikka.

Tuumasta toimeen ja pian. Menin Koskenkorvalle ja esitin asiani. Kerroin siellä, että olin jo ennen ollut samanlaisessa työssä Kihniöllä ja hetken Elisenvaarassa valtion puhelinkeskuksessa.

Keskuksenhoitajana oli Rauha Helinko. Kuultuaan kertomukseni hän sanoi, että voin tulla töihin. Jo seuraavalla viikolla aloitin puhelinvälittäjänä. Sain asuttavakseni huoneen keskuksen yläkerrasta.

Samoihin aikoihin muutimme Pojanluoman kylästä likelle Ilmajoen keskustaa. Tulimme Aune Ala-Huikun taloon. Me kolme asuimme edelleen yhdessä huoneessa. Vapaa-ajat olin äidin ja Veikon luona.

Kesän tullen kuljin pyörällä. Rauha Helinkon antaman työtodistuksen mukaan työni puhelinkeskuksessa alkoi 1.11.1944 ja päättyi 15.8.1945. Se kesti yhteensä yhdeksän ja puoli kuukautta.

Alkoi tulla mieleeni ajatus, että löytyisikö työtä Ilmajoen keskustasta. Kuukauden ajan olin työtön ja etsin uutta työpaikkaa.

Kuten jo edellä kerroin, Ilmajoella oli Kurkijoen kunnantoimisto. Toimisto sijaitsi Yrjö Sillanpään talossa, joka oli Ilmajoen keskustassa lähellä rautatieasemaa. Puheenjohtajana oli Jaakko Hämäläinen ja kunnankirjurina Jaakko Pantzar. Toimistoapulaisina olivat Annikki Rotku ja Sylvi Hämäläinen.

Sylvi Hämäläisen kanssa olin tutustunut jo Kurkijoella ollessamme. Sylviltä sain kuulla, että Työväentalossa oli Kurkijoen kunnan arvioimislautakunnan toimisto. Siitä sitten lähdinkin työtä

kysymään.

Olin käynyt Helsingissä ollessani konekirjoituskoulussa konekirjoittajan alkeis- ja jatkokurssin. Näytin toimistolla todistukseni. Niinpä minut hyväksyttiin toimistoapulaiseksi. Arvioimislautakunnassa aloitin 15.9.1945 ja työskentelin siellä 15.8.1946 asti.

Näin alkoi ikimuistoinen työrupeamani Kurkijoen kunnan arvioimislautakunnassa.

teksti Aili Nevanperä

Seuraavassa osassa Aili kertoo työstään ja työtovereistaan arvioimislautakunnassa.

Jatkosodan aikana Kurkijoen kunnantoimistossa työskennelleitä toimihenkilöitä. Edessä vasemmalta Jussi Potinkara, Juho Tukia, Vilho Piilinen ja Toivo Pärssinen. Toinen rivi vasemmalta Onni Kosonen, Martti Koho, Jaakko Pantzar ja Johannes Kare. Ylinnä vasemmalta Onni Mielonen ja Paavo Rahiala. Kuva on otettu Kurkijoella, mutta moni heistä jatkoi työtään toimiston siirryttyä Ilmajoelle. Kurkijokimuseon kuvakokoelma 1089.

Jaakko Hämäläinen, joka toimi kunnantoimiston puheenjohtajana Ilmajoella vuonna 1945. Kurkijokimuseon kokoelmat 2930.

Tämän päivän käsityö on huomisen historiaa

Viime viikonloppuna oli Karjala-talolla karjalaisten käsitöiden teemavuoteen liittyvä tapahtuma, jossa pääosassa olivat kansallispuvut. Oli ihana nähdä kaikki karjalaiset kansallispuvut edustettuina ja esiteltynä. Ei voi kuin ihastella sitä uskomattoman rikasta käsityöperinnettä, joka Karjalassa on ollut. Toivon mukaan tämä hiitolainen kästyökori osaltaan auttaa ylläpitämään tätä käsityöperinnettä.

Kansallispuvuissa käsityöperinne säilyy tarkasti säädeltynä ja ohjeistettuna, mutta tärkeää on myös vanhojen mallien soveltaminen uudella tavalla. Tämän päivän käsityö on huomisen historiaa. Tällä kertaa käsityöohjeena ei ole alkupe-
räinen hiitolainen käsityö, vaan Pian tekemä Hiitola-sukista inspiraation saanut Hiitola-myssy. Nyt puikot suihkimaan, jotta ehditte kutoa ennen talven pakka-

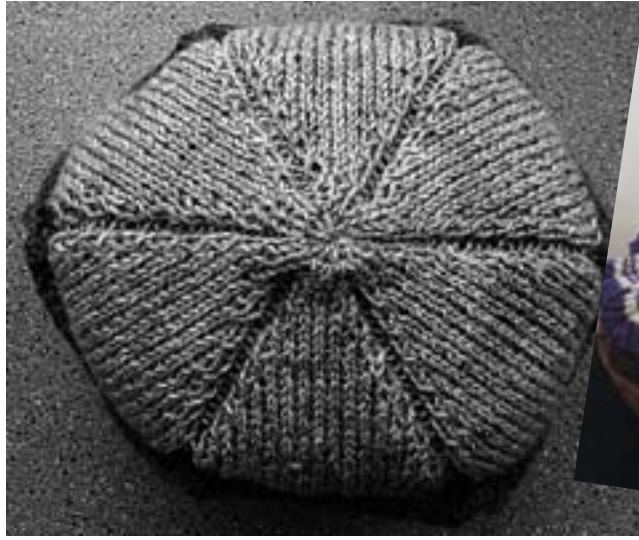
sia itsellenne lämpimän myssyn.

*Syysterveisin
Pia ja Pirjo*

Hiitola-myssy

Lankana esimerkiksi Novita Nalle tai Wool, väreinä tiilenpunainen ja harmaa, vajaa 50g kumpaakin. Langan tiheys 22 s / 10 cm

Puikot 3mm (sukapuikot tai pyöröpuikko ja

sukapuikot) tai käsialan mukaan

Mallineule:

1 krs: *1 s oikein, langankierto, 6 s oikein, nosta 1 s o, neulo silmukka, ja vedä neulomaton silmukka neulotun yli, 2 s nurin, 1 s oikein, vie neulottu silmukka vasemmalle puikolle ja vedä seuraava neulomaton silmukka juuri neulotun yli ja siirrä silmukka oikealle puikolle, 6 s oikein, langankierto, 1 s oikein *

2 krs: Neulo oikeat silmukat ja langankierrot oikein ja nurjat nurin.

Luo 120 silmukkaa punaisella ja yhdistä renkaaksi. Neulo 1 krs oikein. Aloita mallineule ja neulo 8 krs punaista, 4 krs harmaata, 2 krs punaista, 4 krs harmaata ja 8 krs punaista.

Neulo 1 krs punaisella nurin. Käännä oikea puoli nurjaksi. Jatka harmaalla langalla 9 s oikein, 2 s nurin, *18 s oikein 2 s nurin* . Toista täh-

tien väliä, kunnes jäljellä on 9 silmukkaa, jotka neulotaan oikein.

Neulo 12 cm, kunnes aloitetaan myssyn kavennukset. Kavenna aina nurjien raitojen molemmilla puolilla samalla tavalla, kuin mallineuleen kavennukset tehtiin.

Neulo *7 s oikein, kavennus, 2 s nurin, kavennus, 7 s oikein*, toista kerros loppuun.

Neulo 4 krs, oikeat oikein ja nurjat nurin

Tee kavennuskerros *6 s oikein, kavennus, 2 s nurin, kavennus, 6 s oikein*, toista kerros loppuun.

Neulo 3 krs, oikeat oikein ja nurjat nurin

Tee kavennuskerros * 5 s oikein, kavennus, 2 s nurin, kavennus, 5 s oikein* , toista kerros loppuun.

Neulo 2 krs, oikeat oikein ja nurjat nurin.

Tee kavennuskerros *4 s oikein, kavennus, 2 s nurin, kavennus, 4 s oikein*, toista kerros loppuun

Neulo 2 krs oikeat, oikein ja nurjat nurin

Tee kavennuskerros *3 s oikein, kavennus 2 s nurin, kavennus 3 s oikein*, toista kerros loppuun

Neulo 1 krs oikeat oikein ja nurjat nurin

Jatka kavennuksia, ja välimerkkejä, kunnes kaikki muut kuin nurjat silmukat on kavennettu. Viimeisellä kavennuskerroksella kavennetaan oikeat silmukat nurjien silmukoiden kanssa.

Vedä lanka jäljellä olevien 12 silmukan läpi ja päättelee huolellisesti.

Taita mallineuleella neulottu osa oikealle puolelle. Virkkaa nurjalta puolelta punaisella kerros ketjusilmukoita, joiden avulla mallineuleen alareuna sidotaan harmaaseen myssyosaan.

Päättelee langat ja höyrytä myssy kevyesti.

Myssyn kokoa on helppo pienentää tai suurentaa lisäämällä tai vähentämällä mallineuleessa olevien oikeiden silmukoiden määrää.

Löytöretkellä Tolkin kotipaikalla

Olimme tätini Soilen kanssa 16.8. – 19.8.2012 Kurkijoen matkalla ensimmäistä kertaa. Tällä reissulla toivoimme löytävämme paikan, jossa pappani ja mummoni, Eino ja Irja Tolkki, olivat asuneet.

Lauantaina 18.8. pääsimme Veikko Revon opastuksella etsimään kotipaikkaa Tervun kylästä. Ilma oli hieno, lämmintä ainakin 25 astetta.

Ennen Mylenin kauppaa hyppäsimme kyydistä ja Kurkijoki Kylästä Kylään –kirjan kartan perusteella lähdimme hakemaan papan ja mummon paikkaa, Mylenin kaupan kohdalta tien toiselta puolelta. Sieltä löytyikin kaksi talon perustusta. Löytyi sireenipuskaa ja karviaispuskaa, josta mais-toimme muutaman karviaisen. Muutama ruiskukka rintapielessä otimme ja otaimme kuvia toisistamme yhdessä ja erikseen, Tyytyväisinä palasimme takaisin tielle, jossa Veikko oli tutkinut kartaansa ja totesi hyvin rauhallisesti, että olimmekin väärässä paikassa.

Matkaa jatkettiin ja Veikko tulkitsi meille kartastaan mistä kannatti lähteä uudestaan tutkimaan. Paik-

ka löytyi ennen Kurkijoen Osuuskappaa, metsäautotien varrelta. Soile jäi metsäautotielle maamerkiksi ja minä sukselin maitohorsmien ja nokkosten sekaan, jotka olivat minua pitempiä (olen 161,5 cm). Vaikka kuinka poljin ja sotkin, en jaksanut moisessa viidakossa kauaakaan. Huusin Soilelle, että missä päin hän on ja tieltä nousi käsi josta näkyi vain kämmen. Katsoin taivaalle ja sanoin papalle, että: ”Hylkyläinen mintäin tähän rakensit?” Emme itse asia-sa tiedä oliko pappa siihen rakentanut itse, vai oliko paikka hänen vanhempiansa. Palasin Soilen ja vesipullon luokse hikisenä ja väsyneenä. Olimme kuitenkin tyytyväisiä, olimmekin löytäneet kotipaikan. Otimme tietysti paikasta kuvia.

Ehkä pääsen vielä katsomaan paikkaa uudestaan, kun kasvillisuus ei ole vielä niin runsasta. Toivon löytäväni paikan lisäksi jotain muutakin kuin horsmia ja nokkosia.

Kiitos teille kaikille mukavasta matkaseurasta!

Tiina Lehto

160 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Vahinko

Suomen kansaa koetellaan edelleen, on taas tapahtunut vahinko, joka markkamääräisesti lienee vaikeasti todettavissa mutta joka koskee kipeästi jokaista.

Kun maamies vielä heinäkuulla katseli peltojansa, ja vertasi kasvua edellisen kesän poudan vaivaamaan laihoon, täytti mielen toive siitä, että pelto antaa pitkästä aikaa tyydyttävän palkan. Viime vuosina voimakkaasti lisääntynyt apulantojen käyttökin tuntui rehevässä kasvustossa.

Olympialaisten aikoihin sattuneet sateet herättivät jo pelkoa siitä mahtaako

sadonkorjuu sujua suunnitelmien mukaan, mutta kukaan ei osannut aavistella että luonnonjärjestys näin suistuu raiteiltaan. Kolea syyskesä, ja vakituiset jatkuvat sateet viivästyttivät aluksi viljojen tuleentumista ja korjuun aikoina voitiin korkeintaan kolmas osa ajasta käyttää tehokkaasti korjuutyöhön.

Ei siinä ollut apua paljon suurtilojen leikkuupuureistakaan kun viljan kosteus pysytteli vain siinä 30 % paikkeilla ja ajoajat kävivät lyhyiksi, sekä sekin vilja mikä saatiin, uhkasi pilaantua ja monasti pilaantuikin käsiin. Vaikka yhdeksän – kymmenestä maamme viljasadosta korjataankin varmempaa seiväskuivatusta

käyttään ei tämäkään enää voi kaikkea pelastaa. Kun yhtämittaiset sateet viikosta toiseen pieksävät viljaseipäitä tuhoutuu huomattava osa sadosta joko itämisen tai lahoamisen kautta.

Kun tätä kirjoittaessa katselen akkunasta ulos, näkyy laajalla viljelysaukealla silmän kantamiin seipäillä olevaa viljaa, jota jo viisi vuorokautta kestänyt melkein yhtämittäinen sade pieksää.

Tämä näky on aivan yleinen. Onpa paikoin vielä perunaakin nostamatta veden täyttäessä penkkien välivaot.

Kaiken edellä olevan voimme todeta. Mitään mahdollisuutta ihmisten muuttaa asiantilaa ei ole, ellei apua saada ylhäältä.

Vahinko ei koske yksin sitä satoa mikä osittain menetetään tältä kesältä vaan suorittamatta jäävien syyskynöjen ja ojitusten takia siirtyvät seuraukset tulevankin kesän osalle.

Menetykset kohtaavat luonnollisesti koko kansaa, mutta kipeämmin ne koskevat karjalaista viljelijää, joka uusissa oloissa ponnistelee eteenpäin rakennusvelkojen ja monien puutteiden rasittamana.

Kun näin on, ei ole olenkaan ihme, jos monissa siirtolaiskodeissa varsinkin jos on useampia aikuisia lapsia, tehdään kysymys: ollako, vaiko eikö olla.

Jos on ahdas näkymä ympärillä, eivät näköalat ole houkuttelevat kodin jo totutun ammatin ulkopuolellakaan. Työttömyyden uhka on kaikkialla. Kaupan ja teollisuuden työalat ovat liikaa kansoitettut nyt jo. Pääoman puute on huutava ja niin edelleen.

Parhain keino sittenkin lienee tyytyä vähään, panemalla suu sakkia myöten luottaen siihen, että uusi päivä kaiken muuttaa voi.

On tätä kansaa ennenkin koeteltu, mutta ei hyljätty. Sotien kurimuksesta se on pelastunut itsenäisenä kansana ja se selviää varmasti nytkin.

Täytyy vain Saarijärven Paavon lailla yrittää eteenpäin. Vaikka kokee, eipä hylkää Herra.

Kurkijokelainen N:o 40 – 1952, lauantaina lokakuun 11. päivänä.

Pankkikriisi kuohutti Kurkijoen kirkonkylää 1930-luvulla. Kuva: Kurkijoki-museon valokuva-arkisto

Pankkikriisi Kurkijoella

Artikkeli perustuu Pekka Heikkilän Säästöpankkien Vakuusrahaston historiikka varten kokoomaan aineistoon. Voi vain todeta, että on sitä osattu ennenkin...

Kavallus

Kurkijoen Säästöpankin kamreeri Lyyli Lind oli kavaltanut noin 488.106 markkaa vuosina 1932–34. Sitä ennenkin säästöpankkien tarkastaja oli vuodesta toiseen huomauttanut neiti Lindin toiminnan leväperäisyydestä ja kun siitä ei ollut apua, vuonna 1932 vaatinut neiti Lindiä erotettavaksi. Tässä vaiheessa ei hallitus siihen suostunut.

Neiti Lind oli tullut pankin kamreeriksi vuonna 1918. Hän oli nähtävästi täysin oppimaton kirjanpitoasioissa, koskapa hän vielä muutamaa vuotta myöhemmin lähetti säästöpankkitarastajalle tilinpäätöksen tarvittavat numerotiedot ja pyysi tarkastajaa maksua vastaan tekemään tilinpäätöksen. Jo vuoden 1918 tarkastuskertomukseen on merkitty, että säästöpankin hoito on ollut hutiloivaa. Se tuli sitten olemaan yhä jatkuvana ja kerta kerralta voimistuvana pohjasävelenä kaikissa tarkastuskertomuksissa lähes puolentoista vuosikymmenen ajan.

Eräissä suhteissa säästöpankki oli myös omaksunut erikoislaatuista toimintatapoja. Vekseliliikettä oli aiheuttomasti kehitetty niin, että sitä varten pidettiin kaksi kertaa kuukaudessa pankkia ylimääräisesti auki (vekselipäivät), jolle paikakunnan maanviljelijät sankoin parvin kiiruhtivat kunnanhuoneelle, jossa säästöpankki sijaitsee, esittämään vekseleitään diskontattavaksi, säästöpankin kuitenkin voimatta diskontata

kuin murto-osan vekseleistä. Kohtuudesta kai, ei vekselivelallisilta ole kannettu asetuksen mukaista leimaveroa, vaan se on suoritettu säästöpankin varoista.

Kavallukset paljastuivat vuonna 1934 tapahtuneen neiti Lindin erottamisen jälkeen. Kavalletut varat oli käytetty neidin omaisten hyväksi samoin kuin erään miespuolisen kauppiaan hyväksi, ”jonka kanssa neiti oli ollut läheisessä suhteessa”. Lind oli kavaltanut varoja myös paikalliselta sähköosuuskunnalta, jonka kirjanpitäjänä ja rahastonhoitajana hän oli toiminut. Kavalluksen tultua julki silloinen pankin hallitus erosi. Neiti Lind tuomittiin vankeuteen ja tarkastajat saivat sakkoa.

Vakuusrahaston laina

Vakuusrahaston laina, 350.000 markkaa, annettiin neljän hallituksen yhteisvastuullisella omavelkaisella takauksella sekä kahden hallituksen jäsenen ja 14 isännän yhteisvastuullista jälkitakausta vastaan. Nimenomaisena ehtona päätöksessä oli, että hallituksen jäseniä vastaan on nostettava vahingonkorvauskanne. Kaikki oikeusasteet läpikäytyä Korkein oikeus tuomitsi pankin entisen hallituksen korvausvelvolliseksi. Vakuusrahaston laina annettiin vuonna 1935.

Inhimillinen tekijä

Kurkijoen kirkkoherra, rovasti Gust. Arokallio, esitti vuonna 1939 vakuusrahastolle, että vanhan hallituksen jäsenten korvauksia kohtuullistettaisiin. Rovasti, kirjoitushetkellä 84,5-vuotiaana, aloitti kirjelmänsä seuraavasti: Yli puolen sadan vuoden ajan kurkijokelaisten hyväntahtoisuutta

nautittuani on minua suuresti ikävystyttänyt ja raskaasti koskettanut, että minulle henkilökohtaisesti tunnetut kunnan suurinta luottamusta nauttivat kuusi isäntää ovat tulleet velvoitetuksi suorittamaan suurta korvausmaksua Kurkijoen Säästöpankille, jonka hallinnon jäsenenä he ovat miltei palkattomina pitkät ajat kunnan hyväksi toimineet.

Kirjelmässä todetaan mm., että pankin virallisen tarkastajan ja hallinnon useissa tarkastuksissa vakuuttanut, ettei pankissa ole mitään vaillinkia, jota hän oli vakuuttamalla vakuuttanut myös pankin isännistön yleisessä kokouksessa. Sovinnon kautta kasvaisi taas kansalaisten luottamus säästöpankkeihin, kun tästäkin kävisi ilmi, että säästöpankkeihin talletetut varat eivät häviä silloinkaan, kun paikallisten säästöpankkien hallintojen pankin hoitoon tottumattomien maalaisten jäsentensä laiminlyöntien

kautta pankkien vaillinkeja syntyy.

Arokalliota tuki myös Kurkijoen piirin nimismies Kosonen. Kosonen antoi selvityksen, jonka mukaan korvauksia pakkoteitse perittäessä yksi hallituksen jäsen menettäisi omaisuutensa, kaksi neljäsosan, yksi seitsemäsosan ja yksi viidestoistaosan omaisuudesta. Korvausmäärä vastasi kahden kohdalla yli kahden vuoden verotettua tuloa ja toisessa päässä, suurituloisimman kohdalla puolen vuoden verotettavaa tuloa.

Myös säästöpankin uusi hallitus ja Säästöpankkitarastus olivat kohtuullistamisen kannalla. Arokallio myönsi, että virallinen tarkastaja on tosin kehottanut hallintoa erottamaan Lindin joistakin, hallinnon käsityksen mukaan pienistä muodollisista syistä, mutta kun tarkastaja ei koskaan maininnut epäilevänsä kirjanpitoa virheelliseksi,

saatikka vääräksi, niin hallinto ei katsonut voivansa leivättömäksi tehdä aivan varattomissa oloissa elävän henkilön, jonka lapsuudesta saakka tunsivat kaikin puolin rehelliseksi.

Arokallion kirjeestä käy ilmi, että säästöpankin hallituksen uusi puheenjohtaja, kappalainen M. M. Heliövaara, oli esittänyt, että hänelle on vastenmielistä hallinnon jäsenenä ruveta vaatimaan hänen mielestään viatonta hallintoa korvausten suorittamiseen, johon vaatimukseen hän on lain mukaan velvollinen, ja että hänen täytyi hallinnosta heti erota, jos entinen hallinto velvoitetaan korvausmaksuun. Pastori Heliövaaran erosta seuraisi, että toisetkin hallinnon jäsenet siitä eroaisivat, mikä tietäisi, että Kurkijoen Säästöpankki lakkaisi olemasta ainakin toistaiseksi.

Loppuselvitys

Vakuusrahaston johtokunta päätti esittää valtuuskunnalle, että rahaston saatavista Kurkijoen Säästöpankilta poistetaan 215.488 markkaa, jolloin kuuden hallituksen jäsenen korvattavaksi jää 154.171 markkaa. Johtokunta sovelsi säästöpankkilain 45 §:n 4. momenttia sellaisenaan kuin se on 27.01.1939 annetussa laissa. Mikäli joku hallituksen jäsen ei hyväksy ehdotusta, hänen kohdallaan Korkeimman oikeuden tuomio on pantava täytäntöön kaikessa ankaruudessaan.

Päätökseen liittyi Emil Pekkasen eriävä mielipide. Pekkanen katsoi, että vahingonkorvausvaatimuksia on käsiteltävä tinkimättömällä oikeudenmukaisuudella ja tasapuolisuudella eikä korvausvelvollisuutta voida kohtuullistaa. Pekkanen katsoi, että suurimmat syylliset olivat säästöpankkien tarkastajat, jotka olivat mm. tarkastuskertomuksessaan vuonna 1934 todenneet, että kaikiksi onneksi näyttää pankin asioissa toimitun rehellisesti, ei ainakaan toistaiseksi ole ilmennyt mitään päinvastaiseen viittaavaa.

Runsaat kolme kuukautta

kertomuksen jälkeen tässä 3,5 miljoonan markan säästöpankissa paljastui lähes puolen miljoonan markan kavallus. Tarkastajien laiminlyönti on suuremmassa määrin kuin hallituksen jäsenten tehnyt mahdolliseksi kavallusten jatkumisen. Tarkastajien puolustukseksi Pekkanen esitti, että Viipurin piirin vakinaiselta säästöpankkien tarkastajalta tunnetusti puuttuivat edellytykset vähänkään sekavampien kirjanpitokysymysten selvittelyyn. Pekkanen oli johtokunnassa Valtionvarainministeriön edustajana. Valtuuskunta hyväksyi johtokunnan esityksen. Päätöksen vahvisti tämän jälkeen Valtionvarainministeriö.

Markkinatilanne

Säästöpankille ei kavallus aiheuttanut menetyksiä. Vuoden 1934 vuosikertomuksessa mainitaan, että vaikka nyt tällaisia väärinkäytöksiä on tapahtunut, on yleisön luottamus pankkiin kuitenkin pysynyt horjumattomana. Talletuksia ei ole sanottu irti, päinvastoin on saatu ottaa vastaan uusia talletuksia.

Vuonna 1938 talletukset olivat 4,22 milj. markkaa ja tarkastajan merkintä pöytäkirjassa: ”On mielenkiintoista todeta, että kavalluksen tapahtumisen jälkeen säästöpankin hoitovarot ovat tähän mennessä jokseenkin kaksinkertaistuneet, mikä osoittaa säästöpankin edelleen nauttivan paikakunnalla täyttä luottamusta”. (Joku ”hirtehin” säästöpankinjohtajaksi oli-kin piloillaan luonnehtinut kavallettua summaa mainoskustannukseksi.)

Viivästyksiä

Hallitusten jäsenten olisi pitänyt maksaa korvaukset 10.4.1940 mennessä. Maksuvelvolliset olivat joutuneet jättämään omaisuutensa luovutetulle alueelle maaliskuun puolivälissä ja nekin varat, jotka olivat säästöpankissa, olivat saamatta.

Kunkin hallituksen jäsenen korvausosa oli 25.695 markkaa ja sovittu maksettavaksi valtiolta saatavasta korvaussummasta päältä pois. Hallituksen jäsenten tulee maksaa korvauksena 1.9.1942 mennessä. Myöskään tämä aikataulu ei pitänyt. Säästöpankin hallituksen entiset jäsenet maksoivat vahingonkorvauksensa vakuusrahastolle 20.2.1943.

Kurkijoen Säästöpankki yhdistettiin 1.4.1948 Loimaan Säästöpankkiin Valtionvarainministeriön päätöksellä.

Historiikin lähteenä mm. A.V Tola: Luovutetun Karjalan Säästöpankit Poiminnat historiikista, vieläpä luvan kanssa,

Kari Kaijo

Kurkijoen Säästöpankki toimi Kurkijoen kunnantuvan tiloissa. Nykyään rakennuksessa sijaitsee Kurkijoen kunnan toimisto. Kuva: Helena Sulavuori

Kurkijokisia juttuja

Puhetta kerraksie ja voskunasoppaa

Miul oli kotkyläl kummisetä Pekko, jota sanottiin Humu-Pekoksi. Hänel olj pien ja sähäkkä liinakko.

Toisinaa hää näytti lopottilaisil oikijaa hevoskyyvi meininkkii.

Kerra tulj Ukko Kosonen käet levällä vastaa, sano: ”Nythä mie siut sain.”

Pekko siihe: ”Vai sait, miekö tiukkasin vähä liinako ohjaksii, ni siihe jäi Ukko”

Toise kerra taas olivat kohakkai:

”Mitä Pekko”, kysy Ukko.

”Tulin ottamaa äitil konverttii, ko toisinaa hänel ottaa syväalast”, hää vastasi.

”Mänehä kottii viemää lääkkiet”, sano ukko ja nyökkäs sivullie Lopoti polissiin, ”tuost Mustosest sie et selviäkkää hevosta suistamal.”

Pekko tuumasi jälkiäpäi: ”Mie uskon puhetta.”

Paavo Kärhä

Kurkijoen poliisikuntaa virkaveljensä konstaapeli Juho Lajusen haudalla. Vasemmalta vainajan leski Ida Lajunen, nimismies Onni Kosonen, Juho Matikainen, Robert Huollman ja Onni Jälkö. Kurkijokimuseon kuvakokoelma 1305 ja 2626.

Junamatka Moskovaan 2.9.–7.9.1987

Venäjä oli 1980-luvulla vielä eri maa. Näin sujui matka Neuvostoliittoon.

Teetä ja tarkastuksia

Matka meni Vainikkalaan mukavasti. Vaunun miespalvelija tarjosi hyvää venäläistä teetä, joka kuitenkin loppui kesken, eikä lisää herunut.

Rajan takana tullimiehet komensivat hytin tyhjäksi. Me katsoimme ovelta, kuinka tarkasti jokainen paikka syynättiin. Sen matamin kaikki lukuisat muovikasit pengottiin ja hytin joka soppi käytiin läpi kahteen mieheen. Mutta – meidän tavaroita ei tutkittu, ainoastaan oppaan kahvipaketti oli epäilyttävä. Opas kyllä selitti, että se on kahvia, jota hän keittää Moskovassa itselleen. Haistatti vielä

kovaa pakettia tullimiehilä. Päästiin takaisin hyttiin. Venäläinen halusi nähdä minun passia, jota olin antamassa oppaalle. Näytti viisumia, että se oli hänen kirjoittamansa.

Junan vessat olivat ”itäistä mallia”. Noin kymmenen senttiä korkean reunuksen ympäröimä reikä lattiassa, josta suora putous radalle. Junan heiluessa oli nesteitä roiskunut joka puolelle, joten lattia oli ”märkä”

Romantiikkaa rajan yli

Aamulla noin yhdeksän aikaan saavuttiin Moskovan asemalle. Venäläistä vastassa oli lauma väkeä, kenties sukulaisia. Meitä odotti ”Inturistin” bussi kuskeineen ja oppaineen.

Meitä kiidätettiin ”Belgrad I” –nimisen hotellin 21. kerrokseen. Belgrad-

hotelleja oli kaksi. Toinen, Belgrad II, oli ul. Smolenskajan vastakkaisella puolella. Molemmat uudehkoja. Smolenskajan metroaseman vieressä oli Ulkoministeriön tornitalo, eräs Moskovan yhdeksästä neuvostopilvenpiirtäjästä, ”Stalinin hampaasta”.

Sain huonetoveriksi TVH:ltä pitkällä sairaslomalla olleen työnjohtajan, Vuohelaisen. Sotshissa kaksi viikkoa lomaillessaan hän oli tutustunut venäläiseen kampaajaan niin, että oli mennyt jopa kihloihin! Nyt oli tarkoitus mennä avioliittotoimistoon ja panna vireille anomus vaimon Suomeen pääsystä.

Nytkin hän ensitöikseen soitti ”morsmaikolle”, että hän oli saapunut. Ei aikaa-kaan, kun tämä lehahtikin meidän huoneeseemme. Minä poistuin nolona moimesta tapaamisesta katso-

maan Arin ja Oili-Helenan huonetta. Samalla ilmoitin kihlaparin jääneen kahden.

Palatessani huoneeseen huonekaveri – jonka venäjänkielentaito oli lähes yhtä hyvä, tai huono, kuin minunkin – haikaili venäjänkielistä tulkkia. Venäläisenkin ihmetteli, ettei suomenalainen osaa edes englantia.

Minä en sanallakaan vihjaissut, että minulla on kaksikin englantia taitavaa matkassa mukana, mutta heidänkin aika menisi tulkina juoksenteluun.

Ilta oopperassa

Inturist järjesti kaksi lippua Bolshoi –teatterin (Tearal-naja Plostsad 3) oopperaesitykseen.

Tietysti piti asiallisesti pukeutua. Minulla ei ollut solmiota ollenkaan matkassa, joten menttiin Arin kanssa moskovalaiseen herrojen

vaatehtimoon.

Valikoimme ensin kravatin. Myyjä kirjoitti lapun, joka vietiin kassalle, jonne maksettiin. Sitten kassakuitti vietiin myyjälle, joka antoi kravatin minulle. Joten minun vaatimattomaan kravattivalikoimaan kuuluu edelleen ”kommunistinenkin” solmio.

Bolshoi –teatterin edustalla trokarit myivät teaterilippuja. Niinpä Ari osti joppareilta kolmannen lipun, joka oli kuudennelle parvelle. Oili-Helena ja minä pääsimme näyttämöltä toiseen aitoon, ihan näyttämön viereen.

Me vuokrasimme kiikarin, kuten hienoilille vieraille kuuluukin. Ari ei alkuun uskaltanut katsoa parvelta alas katsomoon, mutta rohkeasti sitten tirkisteli sieltä katonrajasta oopperaesitystä.

Minä katselin vain, miten talo oli rakennettu ja sisus-

tettu, sekä miten kulissit toimivat.

Ooppera oli venäläisten omatekoinen versio kreikkalaisen mytologian rakkauden ja kauneuden jumalattaresta Afroditestä, Zeuksen ja Dione-nymfin tyttärestä. Päähenkilö nousi lopussa kuin ilmaan – taivaaseen? – tekniikalla, jota en saanut selville.

Musikka ja miliisi

Kerronpa tässä vielä jutun kommunismin alkua ajoilta:

Äkäinen inflaatio laukasi sotakommunismin jälkeen 20-luvun alussa. Musikka tuli silloin kaupunkiin tallentamaan säkkillisen ruplia. Pankissa oli ruokatunti, joten hän lähti asioilleen ja pyysi kadunkulmassa seisovaa miliisiä katsomaan säkinsä perään. Kun hän palasi tunnin päästä takaisin, miliisi oli poissa. Ruplat olivat levällään kadulla, mutta hyvä säkki oli hävinnyt.

Aku muisteli

KURKIJOKI t-paidat

NYT MYÖS MUSTANA!

15 €

Koot S-XXL

Tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. 050-521 3336
toimitus@kurkijoki.fi, kurkijokelainen1@gmail.com

Eskon puumerkki

Kurkijoki taiteilijan silmin

Gavril Sergejevin akvarelli Kronoborgista. Venäläinen sotilastopografi Gavril Sergejev matkusti vuonna 1811 halki eteläisen Suomen ja maalasi 64 akvarellia näkymistä matkansa varrella.

Vasemmalla lieene Mulinmäki ja siitä oikealle pääkadun päässä Kurkijoen van-

ha, vuonna 1768 rakennettu kirkko.

Joen toisella puolella on Kurkijoen lahjoitusmaahovin rakennuksia alueella, missä sittemmin vuodesta 1874 toimi Kurkijoen alempi maanviljelyskoulu (maanviljelysopisto), vuodesta 1897 ylempi maanvil-

jelyskoulu ja vuodesta 1910 Kurkijoen maamiesopisto.

Oikealla Linnamäen huipulla näyttää olevan tuulimylly. Mäen vasemmalla puolella maantien varrella on kaksi rakennusta samoilla paikoin, missä myöhemmin sijaitsi kaksi opettajien asuinrakennusta.

Vesi on korkealla, ja lahdelta Heinjoen ja Raholanjoen yhtymäkohdassa näkyy kaksimastoinen alus. Opiston silta on yhtenäisen näköinen, joten mastojen on pitänyt olla laskettavissa alas.

Tapio Nikkari

Kurkijokelainen aloittaa Kari Rahialan hienosta ehdotuksesta uuden palstan, jossa esitellään taideteoksia Kurkijoesta.

Katsovatko taiteilijat maisemaa ja miljöötä erilaisin silmin, mitä siveltimen vedot kertovat?

Löytyykö kodistasi tai tiedätkö, missä on? Kuvaa teos ja kerro taiteilijasta, jos tiedät hänestä jotakin tai anna vinkki.

Ensimmäisen teoksen on esitellyt Tapio Nikkari.

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti.

Postista saa "Osoite muuttuu"-kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. 050-521 3336, toimitus@kurkijoki.fi

Onnea

Haikara vieraili Salossa

ja siirtokarjalaisten jälkipolvet kasvoivat. Sukuun syntyi reipas poika, 24.9.2012. Onnelliset vanhemmat ovat Tanita Karhu (Muolaa) ja Lauri Lankinen (Kurkijoen Aromäki).

Mummo ja Pappa Somerolta onnittelevat.

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti! Vuosikerta vain 44 eur. Tilattuna n. 1,80 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijoki.fi tai kurkijokelainen1@gmail.com

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

viereisellä tilauskortilla tai soittamalla toimitukseen p. 050-5213336

Murteella

Vastaukset

- linkkuveitsi
- kyntöaura
- peruna
- asian selvittely
- romu
- pirteä, iloinen, sirkeä
- paksu, lämmin käsine
- naaraslammas
- pajun- tai lepänoksista koottu nippu lampaiden talvi-ruuaksi
- laiskotella, olla vaan

Koonnut Karri Teräntö isänsä Pauli Terännön sekä hänen perheensä sodanaikaisista kenttäpostikirjeistä ja -kor-teista.

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI
Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna: ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN OY
asianajaja, varatuomari
Heikki Rantanen
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, 0400 740550
toimisto@heikkirantanen.fi
www.heikkirantanen.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY
asianajaja, varatuomari
Jari Heikman
varatuomari
Rickard Grönqvist
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

TILAA

Itselle tai lahjaksi

Tule tutustumaan

toimitukseemme monipuolisiin tuotteisiimme. Toimitamme kaikkia artikkeleita myös postitse. Silloin lisäämme postimaksun myyntihinnan päälle. Hinnat sisältävät alv:n
Tilaukset tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.00, puh. 050-5213336 tai toimitus@kurkijoki.fi

Myytävät tuotteet:

Kirjat:	€
Muistojemme Kurkijoki	30
Kurkijoen historia IV	21
Kurkijoki kuvat kertovat	5
Kurkijoki sodasta evakkoon	5
Kurjenmiekkä (Poskiparta)	5
Se on sata (Kurkijoen martat)	15
Parhaat jutut	5
Näin ikkeä - Kurkijoen kihlakunnan murresanakirja	10
Viirit:	
Kurkijoki-pöytästandaari	35
Postikortit:	
Postikortit Pekka Kyytisen kuvista	1
Muut postikortit	0,50
Muut:	
Kurkien kutsu DVD	10
Lehden vuosikerta – CDR	20
T-paita - valkoinen, puna-musta teksti KURKIJOKI, koot S-XXL	15
T-paita - musta, puna-hopea teksti KURKIJOKI, koot S-XXL	15
T-T-paita – musta v-aukkoinen, puna-hopea teksti KURKIJOKI, koot S-XL	15
Adressit	8
Kurkijokelainen irtonumero	2